

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
KİMYA BÖLÜMÜ DERS ÖĞRETİM PLANI

Dersin Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Dersin Türü (Z/S)	T+U+L (Saat/Hafta)	Kredi	AKT S	Eğitim Dili
KİM750	X-Işınları Difraksiyonu	1-2	S	2+0+0		4	Türkçe

DERS BİLGİLERİ

Dersin Katalog Tanımı (İçeriği)	Bu ders genel olarak elektromanyetik spektrum ve x-ışınları, x-ışınlarının madde ile etkileşimi, ters uzay ve difraksiyon ilişkisi, x-ışınlarının soğurulması ve kırılması, monokromatörler, x-ışınları kırınım teknikleri, yansıma eğrileri, ideal kristal teorisi konularını içermektedir.
Dersin Amacı	Bu dersin amacı öğrenciye x ışınlarının ne olduğunu, nerelerde kullanıldığını, x ışınlarının madde ile nasıl etkileştiğini detaylı bir şekilde öğretmektir.
Dersin Seviyesi	Lisans
Dersin Öğretim Dili	Türkçe
Öğretim Yöntemi	(X) Örgün ( ) Uzaktan ( ) Karma/Hibrit
Dersi Yürüten Öğretim Elemanları	Prof. Dr. Mustafa SAÇMACI
Dersin Ön Koşulu Ders(ler)i	
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Difraksiyon tekniklerini öğrenebilir. 2. Koherent ve koherent olmayan saçılmaları öğrenebilir. 3. Kristal Yapıları, ters uzay ve difraksiyon kavramlarını öğrenebilir. 4. X-ışınlarının yansıması, soğurulması ve kırılmasını kavrayabilir. 5. Difraksiyon metodlarını öğrenilmesi ve yapı analizinde Fourier metodunu öğrenebilir.

DERS İÇERİĞİ

Hafta	Teori	Uygulama/Laboratuvar
1	Elektromagnetik Radyasyon , X-Işınlının Üretilmesi. X-Işınlının Özellikleri ,Sürekli ve Karakteristik X-Işınları	
2	Soğurma, Soğurma Katsayıları ve Soğurma Kenarları, Filtreler	
3	Kristal yapısı, kristal sistemleri, Bravais örgüleri ve Miller indisleri Kırınım, Bragg Yasası, Ewald küresi, Ters uzay kavramı	
4	X-ışınlarının Kırınımı, Yapı Faktörü, Toz Kırınımına matematiksel olmayan geometrik yaklaşım	
5	X-ışınlarının Kırınımı, Toz Kırınımına matematiksel yaklaşım, İntegre şiddet hesabı ve faz problemi	
6	Toz kırınım desenlerinin indekslenmesi.	
7	Kırınım verilerinde hata kaynakları ve türleri	
8	Kristal yansıma eğrileri	
9	Bragg ve Laue kristalleri ve kullanım alanları.	
10	Laue yöntemi, dönen kristal yöntemi	
11	X-Işınları optiği, optik kırınım, Laue ve Bragg kristalleri, Monokromatör türleri	
12	Yapı belirlemelerinde Fourier serileri	
13	İdeal kristal teorisi	
14	İdeal kristal teorisi	
15	Final Sınavı	

Dersin Öğrenme Kaynakları

1. Als-Nielsen J. and McMorrow D., (2001), Elements of Modern X-ray Physics, John Wiley & Sons, Ltd.
2. Cullity B.D., (2001), Elements of X-ray Diffraction, Addison-Wesley.
3. Warren B. E., (1990), X-ray Diffraction, Dover Publications, Inc., New York.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Dönem İçi Çalışma Etkinlikleri	Sayısı	Katkısı
Ödev	1	%30
Uygulama		
Forum/ Tartışma Uygulaması		
Kısa sınav (Quiz)	2	%35
Dönemiçi Çalışmaların Yarıyıl Başarıya Oranı (%)		%40
Finalin Başarıya Oranı (%)	1	%60
Toplam		%100

DERS İŞ YÜKÜ TABLOSU

Etkinlik	Toplam Hafta Sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Toplam İş Yükü
Teori	14	2	28
Uygulama			
Forum/ Tartışma Uygulaması			
Okuma	14	3	42
İnternet Taraması, Kütüphane Çalışması	14	2	28
Materyal Tasarlama, Uygulama			
Rapor Hazırlama			
Sunu Hazırlama			
Sunum			
Final Sınavı	1	2	2
Final Sınavına Hazırlık	4	6	24
Diğer (Belirtiniz: ... ..)			
Toplam İş Yükü			
Toplam İş Yükü / 25 (s)			124/25
Dersin AKTS Kredisi			124/25 $\geq$ 5

Not: Dersin iş yükü tablosu öğretim elemanı tarafından ders özelinde belirlenecektir.

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

No	Program Öğrenme Çıktıları	1	2	3	4	5
1	Maddenin temel kimyasal özellikleri hakkında geniş bilgiye sahip olur ve bu bilgiyi günlük hayatta, endüstriyel boyutta, pratik kimya alanında kullanır ve bunları toplumla paylaşır.				X	
2	Deney yapar, veri toplar, yorumlar, sonuçları değerlendirir, güncel teknolojik gelişmelere paralel sorunları tanımlar, laboratuvarında karşılaştığı problemlere karşı çözüm üretir.		X			
3	Kimyasal bilgi ve verilerle ilgili hesaplama yapar ve verileri işler.			X		
4	Kimya bilgisini ve kavrayışını alışılmamış yapıdaki kalitatif ve kantitatif problemlerin çözümüne uygular.				X	
5	Anorganik Kimya, Organik Kimya, Fizikokimya, Analitik Kimya, Biyokimya konularında kimyasal kavram ve teorileri tanımlar ve kavrar.				X	
6	Kimya alanında herhangi bir konu ile ilgili bilimsel veriler ışığında araştırma yapabilir.					X

7	Bilimsel materyali yazar, sunar, tartışır ve bilgi sahibi bir dinleyici gruba sözlü olarak sunar.			X		
8	Çevre sorunlarının çözümünde kimyasal yaklaşım getirebilir, çevre analizleri yapabilir ve rapor eder.		X			
9	Kimyagerlik mesleğinin temel terimlerini ve süreçlerini okuyacak ve anlayacak düzeyde bir yabancı dili bilir.			X		
10	Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir.				X	
11	Alanında edindiği bilgileri ortaöğretime uyarlar ve aktarır.			X		
12	Kimya alanının dışında kendine yakın hissettiği farklı bilim dallarında bilgi edinir.				X	
13	Bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür, grup çalışması yapar ve sorumluluk alma bilinci kazanır.				X	
14	Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilir, mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak yenileyebilir.				X	
15	Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olur.			X		

Bozok